

Ålands omsorgsförbund k.f.

BUDGET 2020

Ekonomiplan 2021-2022

FST
FFGE

www.aof.ax

1. Verksamhetsidé för Ålands omsorgsförbund k.f.	3
1.1. Grunden för verksamheten.....	3
1.2. Omsorgsdirektörens budgetöversikt.....	4
1.3. Verksamhetsförändringar	5
2. Verksamheten	6
2.1. Gruppboendeservice.....	6
2.1.1. Verksamhetsförändringar	6
2.1.2. Beskrivning.....	6
2.1.3. Målsättning.....	9
2.2. Daglig verksamhet.....	10
2.2.1. Verksamhetsförändringar	10
2.2.2. Beskrivning.....	11
2.2.3. Målsättning.....	13
2.3. Boendestöd.....	15
2.3.1. Verksamhetsförändringar	15
2.3.2. Beskrivning.....	15
2.3.3. Målsättning.....	16
2.4. Korttidsboende	16
2.4.1. Verksamhetsförändringar	17
2.4.2. Beskrivning.....	17
2.4.3. Målsättning.....	17
2.5. Omsorgsbyrå.....	18
2.5.1. Beskrivning.....	18
2.5.2. Målsättning.....	18
2.6. Förmedlade tjänster	19
2.6.1. Beskrivning.....	19
2.6.2. Målsättning.....	20
2.7. Specialfritidshemsverksamhet	21
2.7.1. Beskrivning.....	21
2.7.2. Målsättning.....	21
3. Förvaltningen.....	23
3.1. Översikt.....	23
3.2. Förtroendevalda	23
3.3. Allmän- och ekonomiförvaltning	24
3.3.1. Verksamhetsförändring.....	24
3.3.2. Beskrivning.....	25
3.3.3. Målsättning.....	25
3.4. Fastighetsservice.....	25
3.4.1. Verksamhetsförändring.....	26
3.4.2. Beskrivning.....	26
3.4.3. Målsättning.....	26
3.5. Socialförvaltning	27
3.5.1. Verksamhetsförändring.....	27
3.5.2. Beskrivning.....	27
3.5.3. Målsättning.....	27

3.6. Personal- och arbetarskyddsorgan.....	28
4. Personal	29
4.1. Beskrivning.....	29
4.2. Målsättning	30
4.3. Fortbildning	30
4.4. Metod och kvalitet.....	30
5. Ekonomisk översikt.....	32
5.1. Budgeterade kommunandelar	32
5.2. Resultaträkning.....	33
5.3. Finansieringsdel	34
5.4. Investeringsdel.....	35
6. Planperiod 2020-2022	37
6.1. Översikt.....	37
6.2. Resultaträkning och finansieringsanalys.....	38

1 VERKSAMHETSIDÉ FÖR ÅLANDS OMSORGSFÖRBUND K. F.

1.1 Grunden för verksamheten

Specialomsorgen i landskapet Åland regleras av Landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (ÅFS 48/1978). Enligt landskapslagen ska Lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 519/1977) äga tillämpning på Åland. Sker förändringar rikets lag ska de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

Åland utgör ett särskilt specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av kommunalförbundet, Ålands omsorgsförbund k.f., med samtliga åländska kommuner som medlemmar. Enligt det reviderade grundavtalet från 1.1.2013 har Ålands omsorgsförbund k. f. till uppgift att ordna lagstadgade specialomsorger om utvecklingsstörda för medlemskommunerna. Kommunalförbundet kan även ha hand om annan verksamhet innefattad i specialomsorgen genom särskilt avtal och särskild ekonomisk överenskommelse med deltagande kommuner. Sådan annan verksamhet som förbundet fortsättningsvis har hand om ännu år 2020 är specialfritidshemsservicen, som ges på barnomsorgslagens grunder.

1.2 Omsorgsdirektörens budgetöversikt

Verksamhet

Verksamheten fortsätter utan större förändringar år 2020 jämfört med år 2019. Förbundsfullmäktige beslöt vid mötet 7.6.2019 att avgiftssystemet inte ändras då kostnadsfördelningen ska hanteras i KST-processen.

Boendeservice

Alla fastigheter utom fastigheten i Lemland har en fastighetsunderhållsplan. Gällande fastigheten på Svedgränd så har det gjorts en utredning om dess skick, vilken visar att renoveringskostnaderna är så omfattande att en nybyggnation är att föredra. Det föreslås därför att projektering av nybyggnation görs på fastigheten Svedgränd. Det som efterfrågas är lokaler som är handikappanpassade, vilket fungerar både för äldre och flerfunktionshindrade. Möjligtvis borde man i ett nybygge också planera för dagverksamhet då erfarenheten visar att dagverksamhet i nära anknytning till äldreboende är att föredra.

Daglig verksamhet

Den dagliga verksamhet som vi fick se på ett studiebesök till Kårkulla, Ekenäs höll kvalitativt en minst lika hög nivå som Ålands omsorgsförbunds(ÅOF). Det som håller kostnaderna nere är;

En något lägre personaltäthet och många olika verksamheter samlade på samma adress.

Ålands omsorgsförbund har idag dagverksamhet på sju olika ställen;

- Hamngatan,
- Navigationskolegränd,
- Servicegatan,
- Åkersvängen,
- Askuddsvägen,
- Jomala gård och
- Kyrkvägen

Det utreds under året om det finns någon större lokal på Åland så att antalet dagverksamheter inom förbundet kunde minskas. En utveckling av dagverksamheten görs i samarbete med brukare och anhöriga.

Specialfritidshemsverksamhet

Specialfritidshemsverksamheten finns kvar inom ÅOF under 2020 men inför år 2021 förutsätts att huvudmannskapet är flyttat till Södra Ålands högstadiedistrikt.

Kommunernas socialtjänst (KST)

Från och med 1.1.2021 ska socialtjänsten samordnas inom ramen för ett kommunalförbund med samtliga åländska kommuner som medlemmar. Tanken är att man ska bygga vidare på Ålands omsorgsförbund. Ålands omsorgsförbund har gjort upp ett tidsschema där det framgår vad som behöver göras år 2020 inför ett eventuellt övertagande. En anhållan om understöd för att förverkliga kommunernas socialtjänst har inlämnats till Ålands landskapsregering. När det står klart vilka medel som beviljas kommer dessa att upptas i en tilläggsbudget.

1.3 Verksamhetsförändringar

Verksamheten fortsätter utan större förändringar år 2020. Personalkostnaderna i budgeten är uppgjord på personnivå och vi kan konstatera att skulle ÅOF budgetera för full vikarietäckning och alla vakanser tillsatta så skulle budgeten vara 230 000 euro högre. Enligt AKTA borde det också finnas 1,3 % av uppgiftsrelaterade löner budgeterat för individuella löner, vilket inte fullt ut finns i 2020 års budget.

Det budgeteras för 1,5 % i löneökningar från och med 1.5.2020. Kostnadsökningen är ca 85 000 euro.

I budgeten förutsätts att semesterpenningsavdraget om 30 % enligt konkurrenskraftsavtalet avslutas, vilket leder till en kostnadsökning om ca 110 000 euro.

Personalen minskar inom både gruppboendeservicen och daglig verksamheten. Däremot införs en vikariepott för hemmadagarna som inte tidigare varit budgeterade. Tidigare år har denna kostnad påförts kommunerna i samband med slutregleringen, men avsikten inför 2020 är att göra det korrekt. Personalåtgången för hemmadagarna är uträknad utifrån planerade hemmadagar (klienter som inte längre orkar gå till daglig verksamhet alla dagar) samt statistik av oförutsedda hemmadagar det senaste året. Förbundet kommer fortsättningsvis försöka hålla nere antalet hemmadagar och effektivisera dem som måste finnas.

Det beräknas att antalet dygn vid korttidsboendet blir 1220. Antalet dygn 2018 var 628. För att behålla kvaliteten på korttidsverksamheten med flera dygn så behöver personalen öka med 1,75.

Antalet timmar inom boendestödet förväntas också bli fler 2020 jämfört med 2018 och 2019. Resurserna utökas med 0,2 personal för att klara ökningen.

Kostnadsökningen till följd av nya lån är 3000 euro.

2 VERKSAMHETEN

De individuella besluten om specialomsorger, såsom antagande av omsorgsprogram, fattas av den i specialomsorgslagen förutsatta ledargruppen för specialomsorger i vilken omsorgsdirektören är ordförande och servicechefen föredragande. Medlemmar är därtill chefsläkaren från ÅHS och metod- och kvalitetschefen.

2.1 GRUPPBOENDESERVICE

GRUPPBOENDESERVICE				
	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	5 552 226	5 523 878	5 540 532	0,3%
Övriga kostnader	256 863	225 940	236 563	4,7%
Intäkter	204 283	196 000	209 482	6,9%
Kostnader	-5 809 089	-5 749 818	-5 777 095	0,5%
Netto	-5 604 807	-5 553 818	-5 567 613	0,2%
Interna hyror	-364 425	-364 826	-390 829	7,1%
Överf. adm. kostnader	-619 966	-687 357	-668 023	-2,8%
Kommunandel	-6 589 198	-6 606 001	-6 626 465	0,3%
Dygn	27 782,0	28 105,0	28 548,0	1,6%
Pris/dygn	237,2	235,0	232,1	-1,2%
Antal klienter	77	77	78	1,3%
Antal årsverken	101,3			
Budgeterade tjänster		94,5	93,5	-1,1%

2.1.1 Verksamhetsförändringar

Vikariekostnader för beräknade "hemmadagar" har i budgeten beaktats inom daglig verksamhet. Kostnaderna har tidigare överflyttats i samband med bokslutet till daglig verksamhet men inte budgeterats inom daglig verksamhet.

Personalkostnaderna för boendeservice beräknas att öka endast marginellt vid jämförelse med 2019, trots en volymökning om med en klient och totalt 443 dygn. Antalet anställda minskas med motsvarande en person.

2.1.2 Beskrivning

Totalt beräknas 78 av omsorgsförbundets 79 gruppboendeplatser under 2020 vara belagda. Inom gruppboendeservicen har under många år funnits en lång kö. Av de tretton personer som finns i kö för gruppboende under ekonomiplanperioden, har flera en eller upprepade gånger, av olika anledningar, tackat nej till erbjuden plats.

Klienten bor i en egen lägenhet (i undantagsfall enbart rum) med eget badrum och kök. Klienten har tillgång till gemensamma utrymmen. Personal finns i direkt anslutning till den egna lägenheten. Utöver en plats att bo innebär detta att klienten erhåller stöd och utbildning inom bland annat social interaktion, förflyttning, kommunikation, personlig vård, hemliv och fritid. Varje klient har en genomförandeplan som uppdateras en till två gånger per år.

Gruppboendeservicens syfte är att skapa en trygg hemmiljö för klienterna, där de kan leva sina liv med samma möjligheter och rättigheter som alla andra. Det ska vara en miljö där klienterna får möjlighet att utveckla sina färdigheter och sin självständighet.

Inom omsorgsförbundets gruppboendeservice finns nio boendeenheter med mellan fem och tretton boendeplatser. Förbundet strävar hela tiden efter att skapa sammansättningar av klienter på boendeenheterna som skapar möjlighet till såväl gott socialt umgänge som fördelaktig pedagogisk miljö. Detta görs i samarbete med klienter och intressebevakare. Innehållet i servicen kan skilja väldigt mycket från enhet till enhet och från klient till klient.

Boendeservicen består 2020 av följande verksamhetsenheter:

- **Blåbärsstigen**, som är uppdelad i två enheter (Rosa och Ljusa villan), med vardera fem platser. Klienterna hyr av omsorgsförbundet, som äger fastigheten.
- **Havsgatan**, med sex boendeplatser, som alla är fullständiga lägenheter. Klienterna hyr direkt av extern hyresvärd.
- **Köpmansgatan**, med åtta boendeplatser, som alla är fullständiga lägenheter. Klienterna hyr direkt av extern hyresvärd.
- **Lotsgatan**, med 10 boendeplatser, som alla är fullständiga lägenheter i ett lägenhetshus som har gemensam trappuppgång med externa hyresgäster. Fyra av lägenheterna ligger en våning under de gemensamma utrymmena och personalutrymmen, medan sex lägenheter ligger i samma plan. Klienterna hyr direkt av extern hyresvärd.
- **Maskrosen**, med 10 boendeplatser, som alla är fullständiga lägenheter. Enheten kan vid behov delas i två enheter å fem platser. Klienterna hyr av omsorgsförbundet, som äger fastigheten.
- **Svedgränd**, med fem boendeplatser, som alla är lägenheter med eget badrum och pentry. Klienterna hyr av omsorgsförbundet som äger fastigheten.
- **Södragatan**, som är uppdelad i två enheter (Våning I och II), med vardera sex platser. Samtliga 12 är fullständiga lägenheter. Klienterna hyr direkt av extern hyresvärd.
- **Tistelgränd**, med fem boendeplatser, som alla är lägenheter med eget badrum och pentry. Klienterna hyr av omsorgsförbundet som äger fastigheten.
- **Åkersvängen**, med 13 boendeplatser. Alla lägenheter har eget badrum och fem av dem har också ett pentry. Klienterna hyr av omsorgsförbundet som äger fastigheten.

Omsorgsförbundet använder stödbehovsbedömningar för att få en så korrekt personaldimensionering som möjligt. Denna leder sedan fram till att klienterna delas in i olika kategorier, beroende på hur stort ens stödbehov är. Kategoriernas priser är dels baserade på de stödbehovsbedömningar inventerar hur mycket personalstöd varje klient behöver under dygnets vakna timmar, dels på en basavgift som är densamma för alla klienter. Indelningen i kategorier är gjord enligt följande:

Kategori 1:	0 -13,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 10,2 timmar
Kategori 2:	14-27,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 21,6 timmar
Kategori 3:	28-41,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 33,1 timmar
Kategori 4:	42-55,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 49,6 timmar
Kategori 5:	56-69,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 57,9 timmar
Kategori 6:	70 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 70,00 timmar

Den bedömda delen av dygnspriset utgörs sålunda av personalkostnaden för att täcka stödbehovet. En kategori kostar det antal timmar som klienterna per kategori behöver i genomsnitt. För 2020 ser priserna inom gruppboende ut enligt nedanstående:

Kategoripriser inom gruppboendeservicen, exklusive basavgift:

Kategori	2019		2020	
	Avgift/kategori	Antal klienter	Avgift/kategori	Antal klienter
1	73,0	3	62,9	3
2	144,5	39	133,2	36
3	214,3	24	203,7	24
4	333,5	6	305,6	9
5	384,2	2	356,8	1
6	456,2	3	431,4	5
Totalt		77		78

Det totala behovet av personaltimmar/vecka är således 2 456,9 timmar.

Basavgiften består av boendeservicens andel av förvaltningens nettokostnader (allmän och ekonomi-, social- samt fastighetsförvaltning) och verksamhetskostnaderna förutom bemanningskostnaderna. Basavgiften för år 2020 inom boendeverksamheten har budgeterats till 13 922 € per klientplats och helår (budget 2019: EUR 14 053,6 €).

Det innebär att kommunens kostnad för en klient i t ex kategori 2 kommer att vara 62 690,25 euro för 2020 (366x133,25+13922).

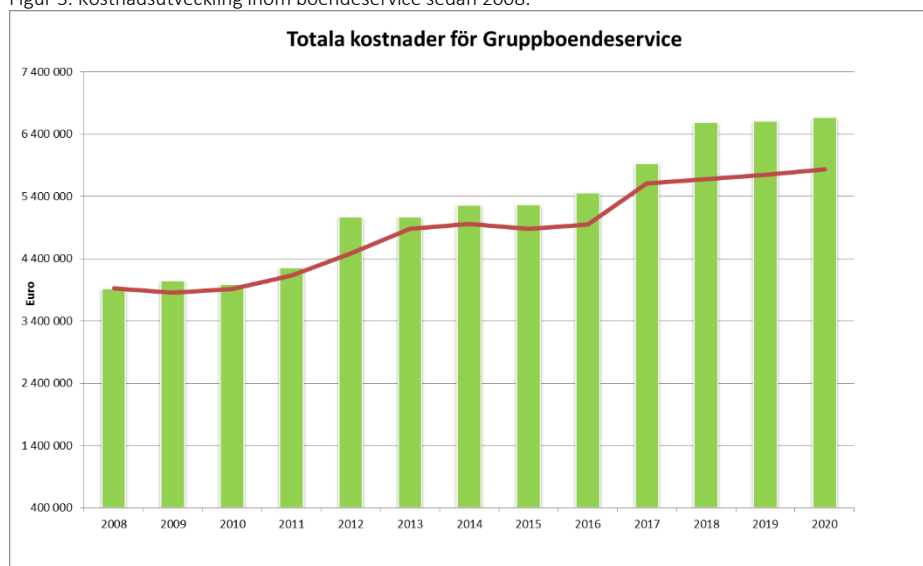
Basavgiften utgörs av boendeservicens andel av övriga kostnader, enligt nedanstående tabell.

Grund för basavgift, gruppboendeservice

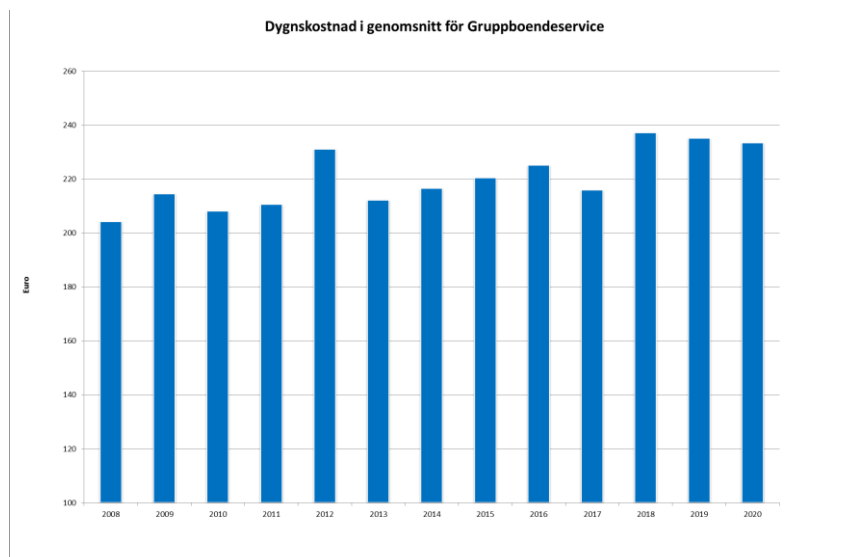
Kostnader exkl. löner:	236 563,00
Interna hyror:	390 829,00
Fördelning förvaltningskostnader:	668 023,00
Totala kostnader:	1 295 415,00
Boendeservicens intäkter:	(-)209 482,00
Boendeservicens intäkter avdragna från kostnader totalt:	1 085 933,00

Nedan följer en figur som visar kostnadsutvecklingen (grön stapel). Den röda linjen visar volymökningen i förhållande till kostnadsutvecklingen.

Figur 3. Kostnadsutveckling inom boendeservice sedan 2008.

Figur 4. Översikt över prisutvecklingen av boendeverksamhetens dygnspris sedan 2008.

Beviljade men ännu inte förverkligade boendeplatser per 30.06.2019

	2020	2021	2022
I bostadskö	9	1	3

Totalt fram till år 2025 finns knappt 20 personer i boendekön.

2.1.3 Målsättning

- *Behörig personal*
Vid utgången av år 2020 skall all fast anställd personal vid gruppboende och korttids vara behöriga dels enligt gällande behörighetsförordning, dels enligt Valviras krav.
  - Nulägesanalys: samtliga fast anställda är behöriga enligt gällande behörighetsförordning, men 19 fast anställda på gruppboende/korttids är inte behöriga att ge mediciner enligt Valviras krav.
  - Aktivitet: Ett samarbete med Ålands gymnasium är inlett där ovanstående del av personalgruppen erbjuds att höja kompetensen till Valviras krav genom läroavtal.
- *Kvalitetsmål*
Minst 85% av de individuella målsättningar som sätts upp tillsammans med klienterna skall vara uppnådda eller visa bästa resultat hittills, vid de tidsbestämda genomgångarna av desamma under 2020.
  - Nulägesanalys: samtliga enheter inom gruppboende, daglig verksamhet och boendestöd arbetar med individuella målsättningar kring var och en av sina klienter. Däremot brister uppföljning och eventuella revideringar av arbetsinstruktioner.
  - Aktivitet: Tätare klienthandledning med ett tydligare fokus på måluppföljning.
- *Välmående*
Vid en enkätundersökning under året skall minst 85% av klienterna inom gruppboendeservicen trivas i sitt hem.
  - Nulägesanalys: Konkret uppföljning på klienternas trivsel har inte utförts regelbundet.
  - Aktivitet: Mätningar genom enkätundersökning skall genomföras (i ett första skede för att skapa en base line). Genom klienthandledning och övrig intern skolning skapa större tydlighet i arbetet så att all personal vet vad som förväntas av dem, samt när, var och varför.

	BUDGETERAD KOMMUNANDEL			ANTAL DYGN		
	2019	2020	ökn/minskn	2019	2020	ökn/minskn
BRÄNDÖ	0	0	0	0		0
ECKERÖ	361 007	391 179	30 172	1 460	1 464	4
FINSTRÖM	716 258	697 994	-18 263	2 920	2 928	8
FÖGLÖ	154 271	36 930	-117 341	365	366	1
GETA	133 574	125 381	-8 193	730	732	2
HAMMARLAND	380 298	459 892	79 594	1 460	1 830	370
JOMALA	559 770	589 996	30 226	2 920	3 294	374
KUMLINGE	92 262	125 760	33 498	365	366	1
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	228 052	297 581	69 529	730	732	2
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	3 529 457	3 448 241	-81 216	14 965	14 640	-325
SALTVIK	343 572	328 109	-15 463	1 460	1 464	4
SOTTUNGA	0	0	0	0		0
SUND	40 694	36 930	-3 764	365	366	1
VÅRDÖ	66 787	88 473	21 686	365	366	1
TOTALT	6 606 001	6 626 465	20 464	28 105	28 548	443

2.2 DAGLIG VERKSAMHET

DAGLIG VERKSAMHET

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	1 765 386	1 802 535	1 852 954	2,8%
Övriga kostnader	385 876	380 450	382 190	0,5%
Intäkter	70 570	69 000	71 633	3,8%
Kostnader	-2 151 262	-2 182 985	-2 235 144	2,4%
Netto	-2 080 692	-2 113 985	-2 163 511	2,3%
Interna hyror	-237 747	-234 643	-254 972	8,7%
Överf. adm. kostnader	-258 834	-267 386	-279 393	4,5%
Kommunandel	-2 577 272	-2 616 014	-2 697 876	3,1%
Dygn	17 709,5	20 516,0	20 895,0	1,8%
Pris/dygn	145,53	127,51	129,12	1,3%
Antal klienter	99	99	98	-1,0%
Antal årsverken	36,0			
Budgeterade tjänster		36,5	35,3	-3,4%

2.2.1 Verksamhetsförändringar

Personalkostnader ökar främst på grund av att kostnader för "hemmadagar" beaktats under daglig verksamhet. Under tidigare år har kostnader för hemmadagar flyttats i samband med bokslutet, från Boendeservice till daglig verksamhet, men inte beaktats i budgeten. Från och med 2020 kommer kostnaderna för "hemmadagar" att debiteras daglig verksamhet under pågående år. Det är således vikariekostnader som stiger inom verksamheten, emedan den ordinarie personalen även här minskas med motsvarande en person.

Av tabellen framgår också att antalet klienter minskar med en person. Trots att antalet dagar ökar med 379.

2.2.2 Beskrivning

Klienten som inte går i skola eller arbetar på den öppna arbetsmarknaden erbjuds daglig verksamhet. Här får klienten möjlighet att utifrån sina personliga färdigheter, möjligheter och önskningar träna på och utföra arbetsmoment i en mer

skyddad miljö än den öppna arbetsmarknaden. Tanken är dels att klienten ska få känna att han/hon gör något viktigt, dels att han/hon ska få möjlighet att utveckla sina yrkeslivskompetenser. Varje klient har en genomförandeplan som uppdateras en till två gånger per år.

Förbundet strävar efter att klientens dagliga verksamhet ska vara anpassad efter varje individs intressen, behov och färdigheter.

Dagliga verksamheten omfattar följande verksamhetsenheter:

- **Askuddsvägen** i Mariehamn med inriktning på utearbete, kökssysslor, snickeri, projektarbeten m.m. Lokalen inrymmer även **Integrerat arbete** med verksamhet som sker på vanliga arbetsplatser i samhället med regelbundna besök från omsorgsförbundets personal.
- **Hamngatan** i Mariehamn med inriktning på hantverk, försäljning, kreativt arbete, köksarbete, legoarbeten.
- **Servicegatan** i Mariehamn med inriktning på utevistelse, motion/hälsa, köksarbete, servicepunkt.
- **Navigationsskolegränd** i Mariehamn är specialanpassad för gruppen personer med flerfunktionshinder, med inriktning på sinnesstimulering i husets olika rum samt utevistelse.
- **Kyrkvägen** i Godby. Verksamheten är specialanpassad för personer med autism och psykiska tilläggshandikapp.
- **Åkersvängens dagverksamhet** Daglig verksamhet för seniorboendet på Åkersvängen. Finns på samma tomt som gruppboendet och erbjuder sysselsättning enligt humör och dagsform.
- **Jomalagård**, vid Naturbruksskolan i Jomala med inriktning på utearbete, skötsel och samverkan av/med närmiljön, sociala medier, servicepunkt.

Föreståndaren som leder arbetet och är ansvarig för innehållet i verksamheten, kan vara ansvarig för fler än en enhet. Därutöver finns bland arbetstagarna en platsansvarig ställföreträdare för föreståndaren på varje enhet.

Såsom inom gruppboendeservicen används stödbehovsbedömningar för att få en så korrekt personaldimensionering som möjligt. Denna leder sedan fram till att klienterna delas in i olika kategorier, beroende på hur stort ens stödbehov är. Kategoriernas priser är dels baserade på de stödbehovsbedömningar som inventerar hur mycket personalstöd varje klient behöver, dels på en basavgift som är densamma för alla klienter. Indelningen i kategorier är gjord enligt följande:

Kategori 1:	0 - 5,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 4,4 timmar
Kategori 2:	6 -11,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 9,0 timmar
Kategori 3:	12-17,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 14,9 timmar
Kategori 4:	18-23,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 20,7 timmar
Kategori 5:	24-29,9 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 25,9 timmar
Kategori 6:	30 timmar stödbehov per vecka, snittet för 2020: 30,0 timmar

Den bedömda delen av dagspriset utgörs sålunda av personalkostnader för att täcka stödbehovet. En kategori kostar det antal timmar som klienterna per kategori behöver i genomsnitt. För 2020 ser priserna ut enligt nedanstående:

Tabell 6. Kategoripriser inom dagliga verksamhet, exklusive basavgift:

Kategori	2019		2020	
	Avgift/kategori	Antal klienter	Avgift/kategori	Antal klienter
1	26,4	23	26,5	16
2	53,8	35	54,1	40
3	88,6	15	89,6	16
4	123,9	9	124,5	9
5	154,5	7	155,7	7
6	179,2	10	180,4	10
Totalt		99		98

Det totala behovet av personaltimmar/vecka är således 1 336,4 timmar. Samtliga klienter med gruppboendeservice debiteras heldag alla årets vardagar. Klienter med annan boendeform eller boende hemma, debiteras för det faktiska antalet dagar i daglig verksamhet.

Basavgiften består av dagliga verksamhetens andel av förvaltningens nettokostnader (allmän och ekonomi-, social- samt fastighetsförvaltning) samt samtliga verksamhetskostnader förutom bemanningskostnader. Basavgiften för år 2020 har budgeterats till 8 621,65€ per klientplats och år (budget 2019: 8 216,96 €). Basavgiften fördelas på antal personer som erhåller service inom dagverksamheten och debiteras utöver dagavgiften.

Det innebär att kommunens kostnad för en klient i t ex kategori 2 kommer att vara 22 205,41 euro för 2020 (251x54,12+8 621,65).

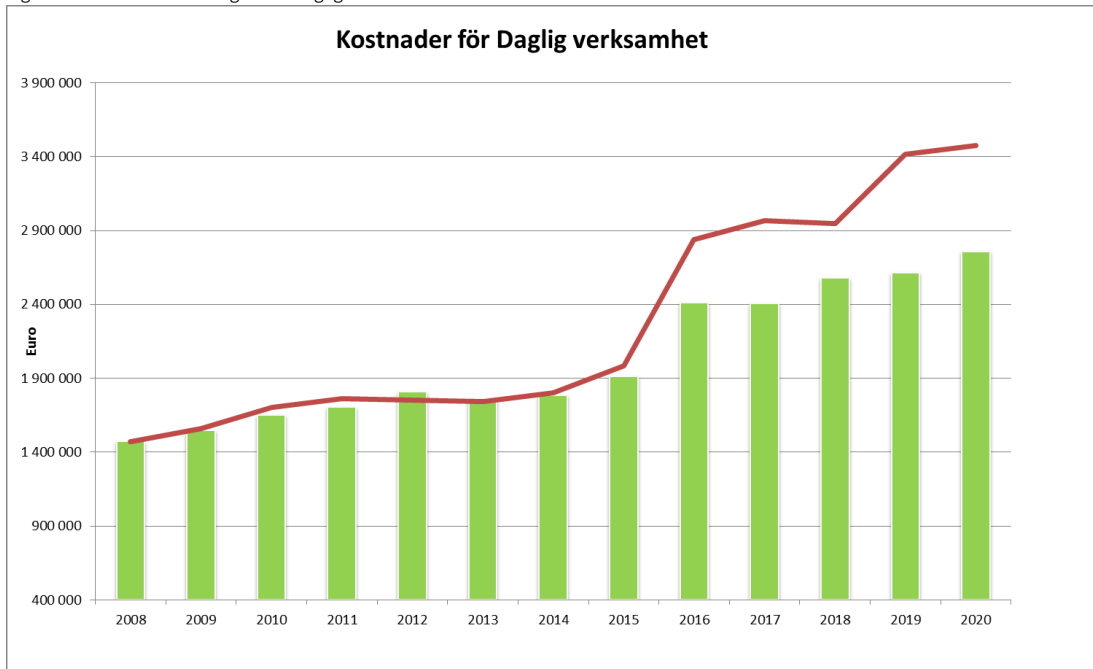
Basavgiften utgörs av övriga kostnader, enligt nedanstående tabell.

Tabell 7. Grund för basavgift, daglig verksamhet

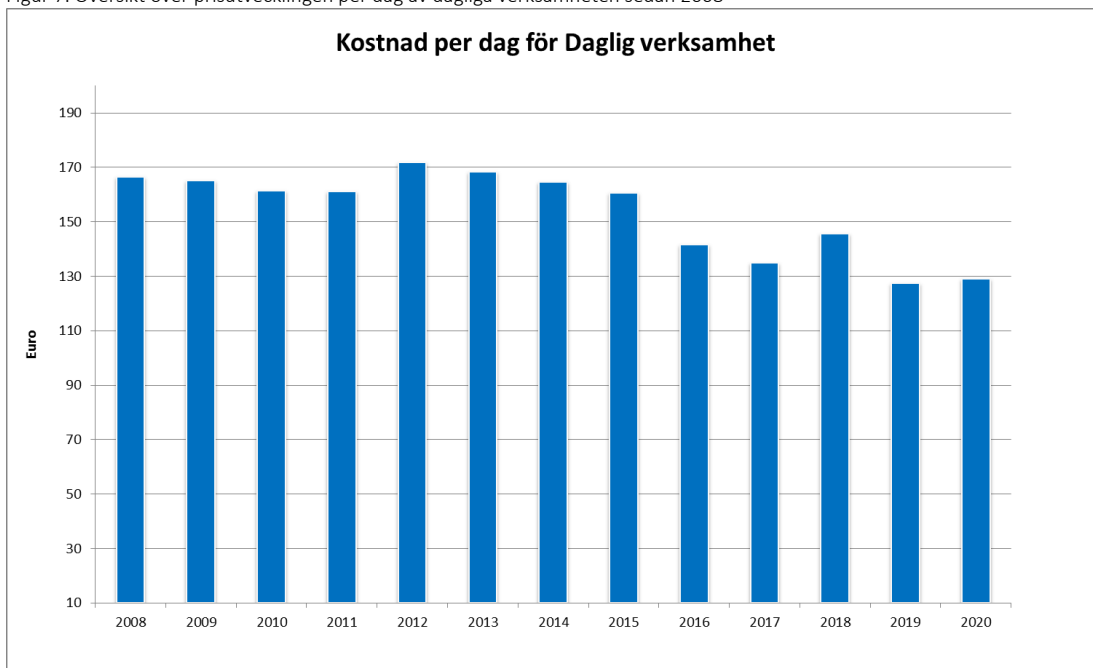
Kostnader exkl. löner:	382 190,00
Interna hyror:	254 972,00
Fördelning förvaltningskostnader:	279 393,00
Totala kostnader:	916 555,00
Daglig verksamhets intäkter:	(-)71 633,00
Daglig verksamhets intäkter avdragna från kostnader totalt:	844 922,00

Nedan följer en figur som visar kostnadsutvecklingen (grön stapel). Den röda linjen visar volymökningen i förhållande till kostnadsutvecklingen.

Figur 6. Kostnadsutveckling inom daglig verksamhet sedan 2008

Figur 7. Översikt över prisutvecklingen per dag av dagliga verksamheten sedan 2008

2.2.3 Målsättning

- *Lokaler*

Före utgången av 2020 har omsorgsförbundet hittat och påbörjat utformandet av ny större lokal, som skall ersätta åtminstone Hamngatan, Servicegatan och Askuddsvägen. Därutöver skall beslut vara fattat gällande placering av daglig verksamhet i Godby, samt ny dagverksamhet i staden för äldre och/eller personer med flerfunktionshinder. Resultatet skall rymmas inom samma driftskostnader eller lägre som motsvarande verksamhet idag.

- Nulägesanalys: de dagliga verksamheternas är dels spridda på många olika adresser, dels är flera av dem enligt genomförda arbetsmiljöinspektioner undermåliga.
- Aktivitet: samarbete med hyresvärdar i staden samt Godby.

- *Kvalitetsmål*
Minst 85% av de individuella målsättningar som sätts upp tillsammans med klienterna skall vara uppnådda eller visa bästa resultat hittills, vid de tidsbestämda genomgångarna av desamma under 2020.
  - Nulägesanalys: samtliga enheter inom gruppboende, daglig verksamhet och boendestöd arbetar med individuella målsättningar kring var och en av sina klienter. Däremot brister uppföljning och eventuella revideringar av arbetsinstruktioner.
  - Aktivitet: Tätare klienthandledning med ett tydligare fokus på måluppföljning.

- *Välmående*
Vid en enkätundersökning under året skall minst 85% klienterna inom dagliga verksamheten trivas på sin arbetsplats.
  - Nulägesanalys: Konkret uppföljning på klienternas trivsel har inte utförts regelbundet.
  - Aktivitet: Mätningar genom enkätundersökning skall genomföras (i ett första skede för att skapa en base line). Genom klienthandledning och övrig intern skolning skapa större tydlighet i arbetet så att all personal vet vad som förväntas av dem, samt när, var och varför.

- *Trygg klienttransport*
Samtliga personer, både anställda och externa aktörer, som har i uppdrag att transportera klienter till och från deras dagliga verksamhet, skall ha gått en introduktionskurs i Positive Behaviour Support (PBS) före utgången av juni 2020.
  - Nulägesanalys: ingen av de personer som idag utför klienttransporter, förutom då det sker av vårdare eller handledare inom den dagliga verksamheten, är utbildad inom eller bekant med den metod omsorgsförbundet arbetar med. Det ökar risken för en otrygg miljö för klienterna.
  - Aktivitet: för anställd personal ordnas obligatorisk grundkurs i PBS och externa aktörer erbjuds densamma kostnadsfritt.

	BUDGETERAD KOMMUNANDEL			ANTAL DAGAR		
	2019	2020	ökn/minskn	2019	2020	ökn/minskn
BRÄNDÖ	0	0	0	0		0
ECKERÖ	129 637	132 139	2 501	1 004	1 004	0
FINSTRÖM	262 704	291 063	28 359	1 827	2 078	251
FÖGLÖ	16 395	16 848	453	152	152	0
GETA	67 125	68 702	1 577	627	627	0
HAMMARLAND	150 775	153 439	2 664	1 255	1 255	0
JOMALA	211 474	245 151	33 677	2 128	2 379	251
KUMLINGE	52 183	53 316	1 133	502	502	0
KÖKAR	0		0	0	0	0
LEMLAND	92 489	93 765	1 276	502	502	0
LUMPARLAND	0		0	0	0	0
MARIEHAMN	1 411 099	1 419 902	8 803	10 993	10 918	-75
SALTVIK	152 361	154 929	2 568	1 004	1 004	0
SOTTUNGA	0		0	0	0	0
SUND	30 467	28 759	-1 708	271	223	-48
VÄRDÖ	39 304	39 864	560	251	251	0
TOTALT	2 616 014	2 697 876	81 862	20 516	20 895	379

2.3 BOENDESTÖD

BOENDESTÖD

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	153 001	173 145	198 233	14,5%
Övriga kostnader	1 652	1 650	1 650	0,0%
Intäkter	660	0	700	0,0%
Kostnader	-154 653	-174 795	-199 883	14,4%
Netto	-153 993	-174 795	-199 183	14,0%
Interna hyror	-2 284	-2 344	-2 449	4,5%
Överf. adm. kostnader	-17 857	-21 199	-22 733	7,2%
Kommunandel	-174 134	-198 339	-224 365	13,1%
Timmar	3 915,8	4 001,0	4 174,0	4,3%
Pris/timme	44,47	49,57	53,75	8,4%
Antal klienter	22	19	18	-5,3%
Antal årsverken	3,0			
Budgeterade tjänster		3,0	3,2	6,7%

2.3.1 Verksamhetsförändringar

Inom boendestödet ökar bemanningen med 0,2 årsarbetare i jämförelse med budget 2019. Förändringen är nödvändig för att kunna genomföra planerade besök under 2020.

2.3.2 Beskrivning

Boendestödets kansli finns i omsorgsförbundets fastighet på Navigationssskolegränd.

Klienten bor i egen självständig lägenhet. Personal gör besök hos klienten utifrån ett överenskommet schema. Personalens stöd kan handla om till exempel fritidsaktiviteter, vård- och sociala kontakter, hushållsarbete eller bara socialt umgänge. Klienter inom boendestödet är redan så självständiga att de inte behöver dagligt stöd.

Boendestödets stödinsats sker i servicetagarens egen lägenhet ute i det åländska samhället. Det kan handla om allt mellan ett besök till flera besök i veckan.

Inom boendestöd görs inga stödbehovsbedömningar, eftersom grunden för kommundebitering redan är differentierad genom att klienterna erhåller olika antal besök per månad. Antalen besök är i sin tur baserade på det faktiska stödbehovet för 18 olika personer 2019.

Verksamheten arbetar för att ge servicetagaren trygghet, en meningsfull vardag samt hjälpa servicetagaren till ett så självständigt liv som möjligt.

Personal finns tillgängliga mellan kl. 7.30 - 20.00 på vardagar och kl. 10 - 19 på helger.

2.3.3 Målsättning

- *Kvalitetsmål*
Minst 85% av de individuella målsättningar som sätts upp tillsammans med klienterna skall vara uppnådda eller visa bästa resultat hittills, vid de tidsbestämda genomgångarna av desamma under 2020.
  - Nulägesanalys: samtliga enheter inom gruppboende, daglig verksamhet och boendestöd arbetar med individuella målsättningar kring var och en av sina klienter. Däremot brister uppföljning och eventuella revideringar av arbetsinstruktioner.
  - Aktivitet: Tätare klienthandledning med ett tydligare fokus på måluppföljning.

	BUDG.KOMMUNANDEL			BESÖK		
	2019	2020	ökn/minskn	2019	2020	ökn/minskn
BRÄNDÖ	0	0	0	0	0	0
ECKERÖ	0	0	0	0	0	0
FINSTRÖM	3 966	5 375	1 409	80	100	20
FÖGLÖ	8 427	0	-8 427	170	0	-170
GETA	0	0	0	0	0	0
HAMMARLAND	0	0	0	0	0	0
JOMALA	17 350	20 426	3 076	350	380	30
KUMLINGE	2 974	6 450	3 476	60	120	60
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	0	0	0	0	0	0
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	136 621	160 668	24 047	2 756	2 989	233
SALTVIK	0	0	0	0	0	0
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	29 000	31 446	2 446	585	585	0
VÅRDÖ	0	0	0	0	0	0
TOTALT	198 339	224 365	26 026	4 001,0	4 174,0	173

2.4 KORTTIDSBOENDE

KORTTIDSHEM

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	267 122	224 952	328 484	46,0%
Övriga kostnader	22 741	11 300	11 500	1,8%
Intäkter	5 308	0	9 187	0,0%
Kostnader	-289 863	-236 252	-339 984	43,9%
Netto	-284 555	-236 252	-330 797	40,0%
Interna hyror	-36 134	-35 037	-38 752	10,6%
Överf. adm. kostnader	-30 436	-29 381	-40 373	37,4%
Kommunandel	-351 125	-300 670	-409 922	36,3%
Dygn	628,0	677,0	1 220,0	80,2%
Pris/dygn	559,12	444,12	336,00	-24,3%
Antal klienter	13	12	12	0,0%
Antal årsverken	4,2			
Budgeterade tjänster		3,8	5,5	46,7%

2.4.1 Verksamhetsförändring

Antalet korttidsdygn beräknas öka med 80 procent i förhållande till budget 2019, vilket påverkar antalet årsarbetare och personalkostnaderna. Trots en utökning av antalet årsarbetare från 3,75 till 5,5 minskar dygnspriset med 24 procent. Av dessa 1,75 är 1,5 enbart tidsbundet till år 2020, då omsorgsförbundet idag inte vet hur efterfrågan kommer se ut 2021.

2.4.2 Beskrivning

Omsorgsförbundets boende för korttidsavlastning finns på Smedjegränd i Lemland. Här finns 4 rum/lägenheter där klienten har eget badrum och sovrum. Därutöver finns för klienterna gemensamma utrymmen inklusive ett separat lektrum. Här finns också en stor inhägnad gård.

Under de senaste åren har omsorgsförbundets korttidsavlastning varit placerad vid flera olika adresser, ofta i samma lokal som antingen ett gruppboende eller specialfritids. Sedan augusti 2018 har Solkulla, som verksamheten kallas, funnits på nuvarande adress. Verksamheten har därigenom blivit mer attraktiv för klienterna och deras familjer.

Omsorgsförbundets korttidshem Solkullas syfte är att skapa möjlighet till avlastning för familjer i behov av det. Klienterna ska ges möjlighet till en trivsamt miljö, där de kan må bra och utvecklas till så självständiga individer som möjligt. Flertalet korttidsklienter anlitar Solkulla som lagstadgad avlastning för familjemedlemmar som är närstående vårdare.

Klienterna, totalt 12 personer beräknade för 2020, vistas på Solkulla i olika utsträckning, efter eget och sin familjs behov. Under hösten 2019 håller, i ett försök att öka kostnadseffektiviteten, verksamheten stängt tre dygn varannan vecka. Det kommer sannolikt inte vara genomförbart under 2020, då efterfrågan är för hög.

Korttidsboendeklienten bor fortfarande hemma hos anhöriga eller andra intressebevakare, men kommer med ett förutbestämt intervall på avlastning. Klienten har under sin avlastning ett eget rum och tillgång till gemensamma utrymmen. Personal finns i direkt anslutning till rummet. Stödet liknar mycket det stöd som erhålls på gruppboende.

2.4.3 Målsättning

- *Behörig personal*
Vid utgången av år 2020 skall all fast anställd personal vid gruppboende och korttids vara behöriga dels enligt gällande behörighetsförordning, dels enligt Valviras krav.
  - Nulägesanalys: samtliga fast anställda är behöriga enligt gällande behörighetsförordning, men 19 fast anställda på gruppboende/korttids är inte behöriga att ge mediciner enligt Valviras krav.
  - Aktivitet: Ett samarbete med Ålands gymnasium är inlett där ovanstående del av personalgruppen erbjuds att höja kompetensen till Valviras krav genom läroavtal.

- *Brukarnöjdhet*
Minst 75% av familjerna som nyttjat korttidsavlastningen under första halvåret 2020, samt minst 85% av familjerna som nyttjat densamma under andra halvåret 2020, anser att de är nöjda eller mycket nöjda med verksamheten.
  - Nulägesanalys: det finns ingen mätning av brukarnöjdheten. Däremot har det gjorts enkäter kring vad brukande familjer anser bör förbättras. Synpunkter av negativ karaktär på verksamheten har under senare år också framförts till såväl ledningsgrupp som styrelse, både i direkt kommunikation och via media.
  - Aktivitet: omsorgsförbundet tar till sig av de synpunkter som kommer fram och uppmanar dessutom alla familjer att fylla i synpunktsblanketten, för att säkerställa att inte viktiga tankar och förbättringsförslag faller mellan stolarna.

- *Kostnadseffektiv verksamhet*
Budgetuppföljningen per sista juni 2020 visar att det budgeterade dygnspriset håller samtidigt som ovanstående mål om brukarnöjdhet per första halvåret uppnås.
  - Nulägesanalys: under de senaste åren har dygnspriset för korttids varit långt högre än motsvarande verksamhet på fastlandet, samtidigt som undersökningar visat att familjerna som är beviljade korttids varit missnöjda med delar av verksamheten.
  - Aktivitet: hålla korttids i egna lokaler och minska antalet dygn med låg beläggning, samtidigt som tillräckligt mycket personal finns på plats.

	BUDG.KOMMUNANDEL			DYGN		
	2019	2020	ökn/minskn	2019	2020	ökn/minskn
BRÄNDÖ	0	0	0	0	0	0
ECKERÖ	47 965	26 880	-21 085	108	80	-28
FINSTRÖM	0	24 192	24 192	0	72	72
FÖGLÖ	0	0	0	0	0	0
GETA	0	0	0	0	0	0
HAMMARLAND	42 636	129 025	86 389	96	384	288
JOMALA	63 953	56 448	-7 505	144	168	24
KUMLINGE	0	0	0	0	0	0
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	26 647	48 384	21 737	60	144	84
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	95 930	84 673	-11 257	216	252	36
SALTVIK	2 221	0	-2 221	5	0	-5
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	0	8 064	8 064	0	24	24
VÄRDÖ	21 318	32 256	10 938	48	96	48
TOTALT	300 670	409 922	109 252	677	1 220	543

2.5 OMSORGSBYRÅ

OMSORGSBYRÅ (redovisningen ingår i socialförvaltningen)

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Övriga kostnader	61 631	65 111	53 719	-17,5%
Kostnader	-61 631	-65 111	-53 719	-17,5%
Netto	-61 631	-65 111	-53 719	-17,5%
Kommunandel	-61 631	-65 111	-53 719	-17 %
Antal besök	253,0	397,0	397,0	0,0%
Pris/besök	244,08	164,01	135,31	-17,5%

2.5.1 Beskrivning

Omsorgsbyråservice omfattar enskilda klientinsatser, via den lagstadgade ledargruppen för specialomsorger, vid tilldelning eller byte av platser, socialt stöd och även specialpedagogiska och av psykolog ledda individuella insatser. Kostnaderna minskar på grund av att gemensamma utbildningsresurser flyttas från Socialförvaltning till Ekonomi- och Allmän förvaltning.

Omsorgsbyråns kostnader beräknas till 25 % av socialförvaltningens totala kostnader.
(2020: socialförvaltningen totalt inklusive interna hyror: 214 877 euro, 25 % motsvarar 53 719 euro).

Den totala kostnaden för socialförvaltningen finns att utläsa senare i dokumentet.

2.5.2 Målsättning

- *Metodhandledning*
Minst 75% av all metodhandledning skall ske i form av intern handledning och all metodhandledning skall ske utifrån principerna i Positive Behaviour Support och interna riktlinjer för klientdokument.
  - Nulägesanalys: ungefär 50% av metodhandledningen sker av extern handledare och ingen konkret kvalitetsgranskning av denna utförs idag.

- o Aktivitet: säkerställa att handledare som finns beslutade om i budget är anställda, samt kvalitetsgranska både intern och extern handledning.

	BUDG.KOMMUNANDEL			ANTAL BESÖK		
	2019	2020	ökn/minskn	2019	2020	ökn/minskn
BRÄNDÖ	0	0	0	0	0	0
ECKERÖ	2 461	2 030	-431	15	15	0
FINSTRÖM	5 577	4 601	-976	34	34	0
FÖGLÖ	821	677	-144	5	5	0
GETA	2 624	2 165	-459	16	16	0
HAMMARLAND	1 476	1 218	-258	9	9	0
JOMALA	7 052	5 818	-1 234	43	43	0
KUMLINGE	3 280	2 706	-574	20	20	0
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	4 920	4 059	-861	30	30	0
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	29 521	24 356	-5 165	180	180	0
SALTVIK	3 608	2 977	-631	22	22	0
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	2 132	1 759	-373	13	13	0
VÅRDÖ	1 640	1 353	-287	10	10	0
TOTALT	65 111	53 719	-11 391	397	397	0

2.6 FÖRMEDLADE TJÄNSTER

FÖRMEDLADE TJÄNSTER				
	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Övriga kostnader	1 041 773	800 365	730 654	-8,7%
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	-1 041 773	-800 365	-730 654	-8,7%
Netto	-1 041 773	-800 365	-730 654	-8,7%
Överf. kostnader	-36 715	0	0	0,0%
Kommunandel	-1 078 489	-800 365	-730 654	-8,7%
Antal klienter	10	6	6	

2.6.1 Beskrivning

Förmedlade tjänster är en verksamhetsform där omsorgsförbundet inte är utförare och oftast heller inte en aktiv part. För klienter, som omsorgsförbundet inte kan ge optimal service, ingår primärkommunen avtal med annan utförare av specialomsorg. I vissa fall, på primärkommunens begäran, är omsorgsförbundet delaktigt i att finna en sådan plats. I de fall då primärkommunen så önskar finns också omsorgsförbundet tillgängligt för uppföljning av den service som ges av annan utförare. Kostnaden rör bara beställande kommun. Placeringen kan vara på Åland, i Finland eller Sverige.

Förmedlade tjänster erhålls från Renatus vård och behandling AB (Sverige), Rengsjö (Sverige) och Stiftelsen Hemmet på Åland. Kontakt till berörda instanser upprätthålls och utvecklas för att kunna ge god och kontinuerlig omsorg till de klienter som behöver denna form av service.

För 2020 berör de förmedlade tjänsterna 6 personer, fördelade på fem kommuner.

Kostnaderna för de förmedlade tjänsterna varierar enligt följande (*kalkylerad momsåterbäring minskar dygnspriset med cirka 5 procent*):

Renatus SEK 4 182,-/dygn

Rengsjö SEK 3 774-/dygn
Stiftelsen Hemmet EUR 274,50 – 396/dygn

2.6.2 Målsättning

- *Uppföljning*
Servicechefen följer upp insatserna för de sex klienterna minst en gång årligen med såväl hemkommun som utförare.
  - Nulägesanalys: verksamheten fungerar enligt ovanstående målsättning.
  - Aktivitet: fortsätta som nu.

	BUDG.KOMMUNANDEL			ökn/ minskn %
	2019	2020	ökn/minskn	
ECKERÖ	256 715	262 581	5 866	2,3 %
GETA	185 585	138 488	-47 097	-25,4 %
LEMLAND	96 908	95 548	-1 359	-1,4 %
SUND	164 250	138 488	-25 762	-15,7 %
VÅRDÖ	96 908	95 548	-1 360	-1,4 %
TOTALT	800 365	730 654	-69 712	-8,7 %

2.7 Specialfritidshemsverksamhet

SPECIALFRITIDSHEM

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	129 417	150 723	148 814	-1,3%
Övriga kostnader	19 346	4 150	5 900	42,2%
Intäkter	386	0	450	
Kostnader	-148 764	-154 873	-154 714	-0,1%
Netto	-148 378	-154 873	-154 264	-0,4%
Interna hyror	-26 866	-26 050	-28 812	10,6%
Överf. adm. kostnader	-18 732	-22 843	-22 180	-2,9%
Kommunandel	-193 976	-203 766	-205 256	0,7%
Månader	174,0	168,0	204,0	21,4%
Pris/månad	1 114,80	1 212,89	1 006,15	-17,0%
Antal klienter	17	16	17	6,3%
Antal årsverken	2,9			
Budgeterade tjänster		3,4	3,4	0,3%

2.7.1 Beskrivning

Specialfritidshemmet Galaxen är beläget på Svedgränd i Mariehamn.

Specialfritidshemmet Galaxen finns för barn i grundskolans träningsundervisning och studerande som går i yrkesträningsundervisningen, enligt barnomsorgslagen.

Galaxen har öppet på morgonen och eftermiddagen samt på lövdagar.

2.7.2 Målsättning

- *Huvudmannaskapet*
Helst tidigare men absolut senast vid årets slut övergår huvudmannaskapet till bildningsväsendet.
  - Nulägesanalys: det är svårt att rekrytera personal till verksamheten och barnen tvingas till onödiga skjutsar. Båda dessa beror till största delen på den geografiska placeringen och olika huvudmän för träningsundervisningen och specialfritidshemmet.
  - Arbeta för att påskynda byte av huvudman, i sista hand genom den sannolikt kommande grundavtalsförändringen.
- *Brukarnöjdhet*
Minst 85% av familjerna som nyttjat verksamheten under 2020, anser att de är nöjda eller mycket nöjda med verksamheten.
  - Nulägesanalys: det finns ingen mätning av brukarnöjdheten.
  - Aktivitet: omsorgsförbundet uppmanar alla familjer att fylla i synpunktsblanketten, för att säkerställa att inte viktiga tankar och förbättringsförslag faller mellan stolarna, samt genomför en nöjdhetsundersökning under året.

	BUDG.KOMMUNANDEL			MÅNADER		
	2019	2020	ökn/minskn	2019	2020	ökn/minskn
ECKERÖ	14 555	12 074	-2 481	12	12	0
FINSTRÖM	14 555	12 074	-2 481	12	12	0
HAMMARLAND	29 109	12 074	-17 035	24	12	-12
JOMALA	43 664	60 369	16 705	36	60	24
KUMLINGE	0	0	0	0	0	0
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	14 555	12 074	-2 481	12	12	0
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	58 219	60 369	2 150	48	60	12
SALTVIK	14 555	12 074	-2 481	12	12	0
SUND	0	12 074	12 074	0	12	12
VÄRDÖ	14 555	12 074	-2 481	12	12	0
TOTALT	203 766	205 256	1 489	168	204	36

3. FÖRVALTNINGEN

3.1 Översikt

Förvaltningen består av resultatenheterna förbundsfullmäktige, förbundsstyrelse, revision, allmän- och ekonomiförvaltning, fastighetservice, socialförvaltning/omsorgsbyrå, samt personal- och arbetarskyddsorgan. Dessa kostnader, förutom omsorgsbyråbesöken, fördelas på de olika verksamhetsformerna vid kommundebiteringen.

3.2 Förtroendevalda

FÖRBUNDSFULLMÄKTIGE				
	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	8 772	4 100	4 000	-2,4%
Övriga kostnader	1 881	900	1 000	11,1%
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	-10 653	-5 000	-5 000	0,0%
Netto	-10 653	-5 000	-5 000	0,0%
Överf. intäkter	10 653	5 000	5 000	0,0%
Netto eft. överf.	0	0	0	

Förbundsfullmäktige fungerar som förbundets högsta beslutande organ och beräknas sammanträda två gånger under år 2020.

Förbundsfullmäktige, med en ledamot per kommun. Varje kommun har en röst per påbörjat femhundraåtal invånare i kommunen per 31.12 föregående år. Var och en har en personlig suppleant. Mandatperioden följer kommunalvalsintervallen.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	8 701	8 700	8 200	-5,7%
Övriga kostnader	32 672	90 400	42 600	-52,9%
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	-41 373	-99 100	-50 800	-48,7%
Netto	-41 373	-99 100	-50 800	-48,7%
Överf. intäkter	41 373	99 100	50 800	-48,7%
Netto eft. överf.	0	0	0	

Budget 2019:

I tabellen ingår inte budgetändringar under 2019. 30 000 euro har under 2019 omdisponerats till allmän- och ekonomiförvaltning.

Förbundsstyrelsen, har 5 – 7 medlemmar, vilka utses av fullmäktige, var och en har personlig suppleant och utses för 2 år i taget.

Förbundsstyrelsen fungerar som förbundets högsta verkställande organ och beredande organ för fullmäktige, företräder kommunalförbundet och för förbundets talan om inte fullmäktige beslutar annat. Anslaget är beräknat för 11 sammanträden under år 2020 och omfattar även styrelsens representation i form av uppvaktningar vid personalens bemärkelsedagar, pensionering och en årlig personalfest.

REVISION				
	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	0	0	0	
Övriga kostnader	6 335	8 100	8 150	0,6%
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	-6 335	-8 100	-8 150	0,6%
Netto	-6 335	-8 100	-8 150	0,6%
Överf. intäkter	6 335	8 100	8 150	0,6%
Netto eft. överf.	0	0	0	

Revision utför granskning av förbundets förvaltning och ekonomi. Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod tre revisorer, med personliga ersättare.

3.3 Allmän- och ekonomiförvaltning

ALLMÄN- OCH EKONOMIFÖRVALTNING				
	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	558 165	566 409	630 891	11,4%
Övriga kostnader	146 648	114 450	135 470	18,4%
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	-704 813	-680 859	-766 361	12,6%
Netto	-704 813	-680 859	-766 361	12,6%
Adm int. förmedlade	697 583	0	0	0,0%
Interna hyror	-29 485	-34 125	-35 583	4,3%
Överf. intäkter	36 715	714 984	801 944	12,2%
Netto eft. överf.	0	0	0	
Antal årverken	8,8			
Budgeterade tjänster		8,8	9,0	

Budget 2019:

I tabellen ingår ej omdisponerade medel om 30 000 från förbundsstyrelsen samt tilläggsmedel om 29 343 euro. Med beaktande av budgetändringar är således beviljade medel 59 343 euro högre.

3.3.1 Verksamhetsförändring

Gemensamma kostnader för personalutbildning har flyttats från socialförvaltningen till Allmän- och Ekonomiförvaltning. Flyttade kostnader uppgår till cirka 28 000 euro och förklarar till fullo ökade "övriga kostnader".

En befattning som kanslist har försvunnit och en befattning som ekonom har lagts till. Befattningen som ekonom är tillfällig för år 2020.

3.3.2 Beskrivning

Verksamhetsområde:

Allmän och ekonomiförvaltning inom förbundet. Här ingår ekonomkanslipersonal, kanslist och ledningsgruppens medlemmar; ekonomi-, personal-, metod- och kvalitetschefens samt koordinerande chefens uppgiftsområden samt omsorgsdirektören, förutom servicechefen.

Ekonomiförvaltningens kostnader fördelas ut på de olika verksamhetsformerna till hälften baserat på antal personal inom verksamhetsformen och till hälften på verksamhetsformens nettokostnader.

3.3.3 Målsättning

- *Intern kontroll*
Den interna kontrollen genomförs enligt gällande riktlinje och visar godkända resultat alternativt åtgärder för att komma tillrätta med hittade brister.
  - Nulägesanalys: den interna kontrollen har varit bristfällig.
  - Aktivitet: följa gällande riktlinje.
- *Kvalitetssäkra förvaltningens arbete*
Säkerställa att resurser används kostnadseffektivt på kansliet, genom att göra mätningar på att det som skall bli gjort faktiskt blir gjort, i rätt tid, av rätt person och på rätt sätt.
  - Nulägesanalys: oklar, eftersom mätningar på kvalitet hittills inte utförts.
  - Aktivitet: mätningar och resultatanalys.
- *KST (Kommunernas socialtjänst)*
Ålands omsorgsförbund skall under året bli klara att ombildas till Kommunernas socialtjänst.
  - Nulägesanalys: lagen om KST i form av kommunalförbund är fastslagen av landskapsregeringen. Just nu pågår förhandlingar med samtliga kommuner om ett nytt grundavtal för ombildandet av Ålands omsorgsförbund till Kommunernas socialtjänst.
  - Aktivitet: följa den fastslagna tidslinjen för bildandet av KST.

3.4 Fastighetsservice

FASTIGHETSSERVICE

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	35 732	38 560	42 835	11,1%
Övriga kostnader	698 208	655 695	706 725	7,8%
Intäkter	210 838	220 000	224 700	2,1%
Kostnader	-733 940	-694 255	-749 560	8,0%
Avskrivningar	-187 204	-230 585	-236 910	2,7%
Netto	-710 306	-704 840	-761 770	8,1%
Överf. intäkter	710 306	704 840	761 770	8,1%
Netto eft. överf.	0	0	0	
Antal årverken	1,0			
Budgerade tjänster		1,0	1,0	

3.4.1 Verksamhetsförändringar

Inom anslagen fastighetsförvaltning förväntas kostnaderna att öka i jämförelse med budget 2019. Kostnaderna för fastighetsunderhåll och material förväntas överstiga budgeterade medlen för 2019. Utöver ovanstående har hyreskostnaderna under 2019 budgeterats cirka 10 000 euro för lågt i förhållande till beräknat utfall. Kostnaderna för under 2019 införskaffade leasingbilar beräknas även att belasta fastighetsförvaltningen med ytterligare 30 000 euro under 2020.

3.4.2 Beskrivning

Förbundets fastighetsbestånd beräknas under år 2020 vara:

- **Svedgränd**, som inrymmer gruppboendet Svedgränd och specialfritidshemmet Galaxen. Byggnadsår 1984 och renoverat år 2003.
- **Blåbärsstigen**, byggd 1992 av FAB omsorgen, renoverad 2005.
- **Navigationsskolegränd**, daglig verksamhet, med möteslokal i andra våningen samt Boendestödets kansli, byggt år 2000, delvis renoverad fasad 2017. Takbyte 2019.
- **Kyrkvägen** i Godby, med daglig verksamhet. Huset inköpt av Godby Shipping år 2003.
- Boendet **Tistelgränd** i Godby, byggnadsår 2003.
- Boendet **Åkersvängen** i Kattby, Hammarland samt ombyggnad av ekonomiutrymme till daglig verksamhet under år 2019. Del I, byggnadsår 2003, del II byggd år 2011.
- Boendet **Smedjegränd** i Bengtsböle, Lemland, som inrymmer korttidshemmet Solkulla, byggnadsår 2005.
- Boendet **Maskrosen** i Godby, byggnadsår 2016.

Följande verksamheter bedrivs i hyrda lokaler:

- Kansli, **Skarpansvägen**
- Arkiv vid **Hamngatan** i Mariehamn.
- Daglig verksamhet **Servicegatan** i Mariehamn.
- Daglig verksamhet **Jomala gård**, Jomala.
- Daglig verksamhet **Hamngatan** i Mariehamn.
- Daglig verksamhet **Askuddsvägen** i Mariehamn
- Boendet **Havsgatan** i Mariehamn.
- Boendet **Köpmansgatan** i Mariehamn.
- Boendet **Södragatan** i Mariehamn.
- Boendet **Lotsgatan** i Mariehamn.

Verksamhetsområde:

Underhåll av Ålands omsorgsförbunds kf 8 fastigheter samt inventarieunderhåll vid 10 hyrda lokaler. Fastighetsskötseln sköts genom inköp av externa tjänster.

Fastighetsservicen omfattar även förbundets lokalvård. I fastighetskostnaderna ingår också förbundets data- och telefonkostnader.

Kostnaderna för fastighetsservice fördelas ut på verksamhetsformerna genom en internhyra som baseras på verksamheternas ytor.

3.4.3 Målsättning

- *Följa underhållsplan*
Det finns en för förbundets fastigheter fastslagen underhållsplan och den skall följas.
  - Nulägesanalys: flera av förbundets fastigheter är i undermåligt skick.
  - Aktivitet: följa underhållsplanen.

- *Kvalitetssäker och kostnadseffektiv fastighetsskötsel*
Senast under december 2020 skall omsorgsförbundet ha en plan för en kvalitetssäker och kostnadseffektiv fastighetsskötsel.
  - Nulägesanalys: Fastighetsskötseln sköts genom inköp av externa tjänster. Konsult tjänster gällande byggnation anlitas. Lokalvård sköts av både anställd lokalvårdare samt köptjänster.
  - Aktivitet: utreda och fatta beslut om hur vardagliga fastighetsskötseln från och med år 2021 skall utföras.

3.5 Socialförvaltning

SOCIALFÖRVALTNING

	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	152 715	171 029	166 405	-2,7%
Övriga kostnader	80 443	81 600	38 100	-53,3%
Intäkter	61 631	65 111	53 719	-17,5%
Kostnader	-233 158	-252 629	-204 505	-19,0%
Netto	-171 527	-187 518	-150 786	-19,6%
Interna hyror	-13 366	-7 815	-10 372	32,7%
Överf. intäkter	184 893	195 333	161 158	-17,5%
Netto eft. överf.	0	0	0	
Antal årverken	3,4			
Budgerade tjänster		3,0	2,8	

3.5.1 Verksamhetsförändringar

Socialförvaltningens kostnader minskar på grund av att gemensamma utbildningsresurser flyttas till Ekonomi- och Allmän förvaltning. Även externa resurser för handledning minskar då den till viss del planeras att skötas internt från och med 2020.

3.5.2 Beskrivning

Servicechefen ansvarar för ledningen och samordningen av verksamheten.

Till verksamhetsområdet hör rådgivning, information, sociala utredningar, externa statistiska rapporter, familjearbete, platstilldelning för klienter.

Under socialförvaltningen hör, förutom servicechef, två specialpedagoger och köptjänst av psykolog.

Omsorgsbyråns redovisning ingår i socialförvaltningen. Kostnaderna uppskattas till 25 procent av socialförvaltningens kostnader.

3.5.3 Målsättning

- *Ledargrupp*
Ledargruppen sammanträder minst 10 gånger under året, samt fattar beslut i samtliga ärenden som inkommer före 30.11.2020.
  - Nulägesanalys: Under 2018 och 2019 har Ledargruppens arbete haltat pga personalfrånvaro, varför kommunen fått sena besked på sina ärenden.
  - Aktivitet: följa den mötesordning som finns för Ledargruppen och kalla suppleant vid ordinarie medlems frånvaro.

3.6 Personal- och arbetarskyddsorgan

RÅD OCH KOMMITTEÉR				
	BOKSLUT 18	BUDGET 19	BUDGET 20	JMF 19-20
Pers. kostnader	4 965	5 550	5 550	0,0%
Övriga kostnader	23	100	100	0,0%
Intäkter	0	0	0	
Kostnader	4 988	5 650	5 650	0,0%
Netto	-4 988	-5 650	-5 650	0,0%
Överf. intäkter	4 988	5 650	5 650	0,0%
Netto eft. överf.	0	0	0	

3.6.1 Beskrivning

Ett samarbetsorgan för arbetarskydds- och personalfrågor (PAS) utses genom val av arbetstagare och tjänstemän. Organet ersätter en separat arbetarskyddskommission och samarbetskommitté. Mandatperiod 2018 – 2021. Samarbetsorganet sammanträder 8-10 gånger under året.

Personalchefen är Ålands omsorgsförbunds arbetarskyddschef. I anslaget ingår arbetarskyddsfullmäktige- och förtroendemanna- samt mötesarvoden från samarbetsorganets möten för de som deltar på egen tid.

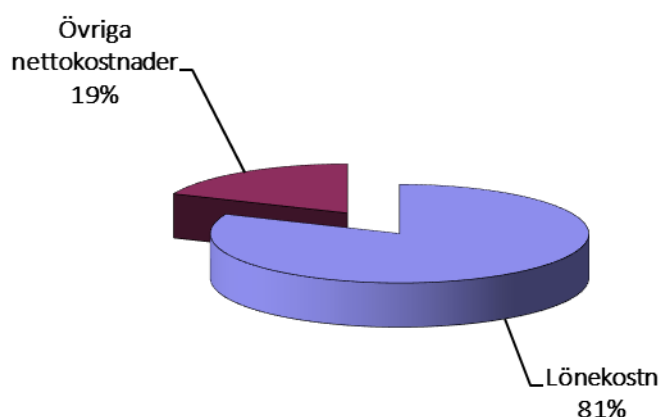
4 PERSONAL

4.1 Beskrivning

Specialomsorgsverksamheten är mycket personalintensiv, där 81 % av kommunandelarna utgör lönekostnader.

Budget 2020: Lönekostnadernas andel 81 %
Budget 2019: Lönekostnadernas andel 80 %
Bokslut 2018: Lönekostnadernas andel 78 %
Bokslut 2017: Lönekostnadernas andel 77 %
Bokslut 2016: Lönekostnadernas andel 76 %
Bokslut 2015: Lönekostnadernas andel 77 %

Figur 12. Lönekostnader i kommunandelen

Personalresursen fastställs utgående från stödbehovsbedömningar. Beräkningen av de uppgiftsrelaterade lönerna för budget 2020 grundar sig på den allmänna löneförhöjningen enligt AKTA. Löneförhöjningen beräknas uppgå till 1,5 procent från 1.5.2020, vilket innebär att lönekostnaderna för hela året ökar med ca 1 procent. Eftersom konkurrenskraftsavtalets verkningar upphör 2019 ökar kostnaderna för semesterpenning då de under avtalets giltighetstid har varit 30 procent lägre.

Enligt AKTA 2018-2019 kap II, § 11, mom. 6 borde en lönepott reserveras för att fördelas individuellt utgående från lönesamtal där utvärdering av kunskande, svårighetsgrad m.m. görs. Potten ska uppgå till 1,3 procent av uppgiftsrelaterade löner vilket innebär en lönereservering om ca 70 000 euro.

I dimensioneringen av vikariebehovet har utgått från att personalen i genomsnitt är frånvarande på grund av sjukdom 20 dagar per år. Sjukfrånvarostatistiken rapporteras till styrelsen kvartalsvis och efter andra kvartalet 2019 noteras att sjukfrånvaron för det första halvåret uppgick till 9,1 procent mot 9,3 procent för första halvåret 2018, vilket motsvarar 33 sjukdagar per person på helårsbasis mot 34 sjukdagar föregående år. För att sjukfrånvaron ska ligga på en skälig nivå görs insatser i enlighet med ÅOF:s policy för uppföljning och tidigt stöd vid sjukfrånvaro.

Personalbudgeten innehåller tre utbildningsdagar per anställd för att därmed göra det möjligt att upprätthålla och utveckla yrkeskunskandet. Kurser som vanligtvis förekommer är Första hjälpen, Brandsäkerhetskurs, PBS (Positive Behavior Support) samt kurs i tecken som stöd.

Omsorgsförbundet behöver nyrekrytera såväl nu som i framtiden och tar för att visa verksamheten emot praktikanter från såväl åländska som fastländska utbildningar inom ramen för LIA, lära i arbetslivet. Därtill erbjuds läroavtal med utbildningsersättning från åländska skolor. Omsorgsförbundet erbjuder också möjlighet för personal som inte är registrerad hos Valvira möjlighet att komplettera sin utbildning genom läroavtal för att bli behörig. I första hand gäller detta för personal inom boendeverksamheten.

I slutet av 2017 infördes flextid för den del av personalen som inte arbetar i direkt klientarbete. Systemet med flextid fortsätter och har under 2019 utökats att gälla även för anställda inom dagligverksamhet med allmän arbetstid.

Satsningar på friskvård föreslås fortsätta och för detta ändamål utges friskvårdskuponger till ett värde om 150 euro per person utgörande totalt 24 000 euro. I praktiken brukar inte alla friskvårdskuponger användas. Senaste år användes knappt 80 procent. Intresset för friskvårdskupongerna ökar dock år för år och kostnaderna för de senaste åren har varit ca 10 000 euro år 2016, ca 16 000 euro år 2017 och ca 18 000 euro år 2018.

Avtalet med Cityläkarna för företagshälsovård fortsätter, innehållande sjukvård på allmänläkarnivå. Personalen kan i ett tidigt skede av sjukdom uppsöka läkare/hälsovårdare vilket i bästa fall gör att sjukfrånvaron kan förkortas.

4.2 Målsättning

- Välmående personal
Enkätundersökning innan årets slut visar att minst 85% av personalen trivs bra eller mycket bra på sin arbetsplats.
  - Nulägesanalys: de senaste årens undersökningar har visat på att många skattar den psykosociala arbetsmiljön som ett problem, samtidigt som förbundet har haft höga sjukskrivningstal.
  - Aktivitet: genom metodhandledning säkerställa att all personal alltid vet vad, hur, när och varför man ska göra saker, samtidigt som den allmänna informationen inom förbundet blir tydligare.

4.3 Fortbildning

De utbildningar och fortbildningar som omsorgsförbundet erbjuder sina anställda ska behandla evidensbaserade färdigheter och kunskaper.

För att nå en högre måluppfyllelse och därigenom en högre livskvalitet för klienterna fortsätter omsorgsförbundet fortbilda personalen inom Positive Behaviour Support (PBS). Det sker genom dels genom föreläsningar, dels, och framför allt, genom metodhandledning.

Behovet är stort av mer kunskaper inom psykiatri, många av omsorgsförbundets klienter har psykiatriska tilläggshandikapp. Omsorgsförbundet avser att under 2020 fortsätta utbilda medarbetarna i sådana kunskaper.

På grund av att många klienter idag uppnår en högre ålder än vad som historiskt varit vanligt bland målgruppen ökar behovet av tilläggskunskaper gällande demens och andra åldersförändringar i kombination med utvecklingsstörning.

Kommunikationen är det viktigaste momentet i bemötandet av klienterna. Omsorgsförbundet fortsätter den treårsplan som inleddes år 2018 gällande utbildning i tecken som stöd. Alternativ kommunikation innebär olika sätt att kommunicera när man inte har ett tal, t.ex. genom bilder, kroppsspråk och tecken. Det är ett område som behöver uppdateras årligen.

Ytterligare utbildningar som omsorgsförbundet planerar som löpande utbildningar årligen är första-hjälpen och läkemedelshantering.

För löpande utbildningar försöker omsorgsförbundet i övrigt att använda kompetent personal som redan finns i verksamheten så långt det är möjligt.

4.4 Metod och kvalitet

Metodhandledningen inom förbundet utförs dels av extern part, dels internt.

En stor del av handledningen inom PBS har vi internt av specialpedagoger och metod – och kvalitetschef, den är mycket viktig i arbetet med att implementera ett förhållningssätt som uppmuntrar och utvecklar ett positivt tankesätt och stöd till klienter med psykiska tilläggshandikapp. Övrig metodhandledning sköts av externa aktör, Ambea AB, som under många år varit en samarbetspartner till omsorgsförbundet. Under 2020 kommer en större del än tidigare av metodhandledningen skötas internt.

Under 2020 kommer klientarbetet att kvalitetssäkras på ett sådant sätt att omsorgsförbundet genom regelbunden kontroll av den egna verksamheten säkerställer att man utför den service man är ålagd att utföra.

PERSONALBUDGET 2020

Titel	Budget 2019	Budget 2020	JMF 2019-2020
Omsorgsdirektör	1,00	1,00	0,00
Ekonomichef	1,00	1,00	0,00
Ekonom (tillfällig 2020)	0,00	1,00	1,00
Personalchef	1,00	1,00	0,00
Metod- och kvalitetschef	1,00	1,00	0,00
Koordinerande chef	0,80	1,00	0,20
Servicechef	1,00	1,00	0,00
Specialpedagog	2,00	2,00	0,00
Byråsekreterare	2,00	2,00	0,00
Kanslist	2,00	1,00	-1,00
Lokalvårdare	1,00	1,00	0,00
Chaufför	1,00	1,00	0,00
Vårdare	110,00	109,70	-0,30
Handledare	13,25	13,25	0,00
Sysselsättningsledare	0,78	0,78	0,00
Husmor	1,00	1,00	0,00
Föreståndare	11,00	11,00	0,00
Barnträdgårdslärare	0,78	0,78	0,00
Assistent	2,35	2,35	0,00
Arbetskonsulent	1,00	1,00	0,00
Årsverken totalt:	153,96	153,86	-0,10

5. EKONOMISK ÖVERSIKT

5.1 Budgeterade kommunandelar

Kommunandelen som inkluderar drifts- och finansieringsdel uppgår till cirka 11 miljoner euro. Den totala kommunandelen stiger med 1,5 % jämfört med budgeten för år 2019.

Tabell 28. Kommunvis fördelning av finansieringsdel och den totala kommunandelen

	FINANSIERINGSDEL		Förändring i %	TOTAL KOMMUNANDEL		Förändring i %
	2019	2020		2019	2020	
BRÄNDÖ	0	0	0,0%	0	0	0,0%
ECKERÖ	1 892	1 963	3,7%	814 232	828 844	1,8%
FINSTRÖM	3 515	3 838	9,2%	1 006 575	1 039 137	3,2%
FÖGLÖ	425	449	5,6%	180 339	54 903	-69,6%
GETA	910	959	5,4%	389 818	335 695	-13,9%
HAMMARLAND	1 924	2 779	44,4%	606 218	758 426	25,1%
JOMALA	3 726	4 425	18,8%	906 989	982 634	8,3%
KUMLINGE	489	516	5,5%	151 188	188 748	24,8%
KÖKAR	0	0	0,0%	0	0	0,0%
LEMLAND	952	1 101	15,6%	464 522	552 512	18,9%
LUMPARLAND	0	0	0,0%	0	0	0,0%
MARIEHAMN	18 545	19 165	3,3%	5 279 392	5 217 373	-1,2%
SALTVIK	1 779	1 871	5,2%	518 096	499 960	-3,5%
SOTTUNGA	0	0	0,0%	0	0	0,0%
SUND	447	490	9,6%	266 990	258 009	-3,4%
VÅRDÖ	496	578	16,5%	241 008	270 146	12,1%
TOTALT	35 100	38 131	8,6%	10 825 366	10 986 388	1,5%

5.2 Resultaträkning

	BOKSLUT 2018	BUDGET 2019	BUDGET 2020	För.-% 17-18
VERKSAMHETSINTÄKTER				
Avgiftsintäkter	266 556	254 000	271 965	7,07
Försäljningsintäkter	4 171	4 000	3 400	-15,00
Omsorgsbyrå	61 631	65 111	53 719	-17,50
Hysesintäkter	210 732	220 000	232 637	5,74
Ersättningar från landskapet	3 255	0	0	0,00
Försäljningsintäkter kommuna	9 919 835	9 959 890	10 202 014	2,43
Försäljningsintäkter förmedlad	1 078 488	800 365	730 654	-8,71
Övriga intäkter	7 330	7 000	8 150	16,43
	11 551 998	11 310 366	11 502 540	1,70
VERKSAMHETSKOSTNADER				
Löner och arvoden	-6 988 510	-6 776 294	-7 170 862	5,82
Sociala kostnader	-1 647 692	-1 893 287	-1 756 036	-7,25
Material, förnödenheter och v.	-632 457	-569 821	-571 203	0,24
Övriga kostnader	-117 254	-148 000	-129 000	-12,84
Köp av tjänster	-601 419	-540 990	-538 896	-0,39
Köp av förmedlade tjänster	-1 041 773	-800 365	-730 654	-8,71
Hyror	-283 212	-297 825	-313 479	5,26
Understöd	0	0	0	0,00
Skatter	-18 224	-18 100	-17 370	-4,04
	-11 330 542	-11 044 681	-11 227 499	1,66
VERKSAMHETSBIDRAG	221 456	265 685	275 041	3,52
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter	6	0	0	
Räntekostnader	-32 160	-35 100	-37 631	7,21
Övriga finansieringskostnader	-2 098	0	-500	
	-34 252	-35 100	-38 131	
ÅRSBIDRAG	187 204	230 585	236 910	2,74
AVSKRIVNINGAR				
Avskrivningar enligt plan	-197 065	-239 585	-245 910	2,64
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-9 861	-9 000	-9 000	0,00
FÖRÄNDRING I AVSKRIVNINGSDIFFERENS				
Minskning i avskrivningsdifferens	9 861	9 000	9 000	
RÄKENSKAPSPER. ÖVER-/UNDERSKOTT	0	0	0	

Iovan ingår ej budgetändringar under 2019.

Totalt har tilläggsmedel om 29 443 euro godkänts för allmän förvaltning.

5.3 Finansieringsdel

Tabell 30. Räntekostnaderna baserar sig på följande lån
Räntekostnaderna baserar sig på följande lån:

Långgivare	Urspr lån	Lånesaldo per 31.12.2019	Ber. amortering 2020	Ref ränta Marginal	Beräknad ränta	Beräknad räntekostnad
Kommunernas pensionsförsäkring 2002 (Skolstigen+proj anslag)	557 000	83 550	27 850	12 mån Euribor 0,13 %	0,13 %	109
Landskapslån 2003 (Tistelgränd)	446 000	248 840	13 456	Kons pris index	1,30 %	3 235
Landskapslån 2003 (Åkersvängen)	446 000	245 774	13 344	Kons pris index	1,50 %	3 687
Landskapslån 2004 (Smedjegränd)	433 000	293 302	10 421	Kons pris index	1,50 %	4 400
Landskapslån 1991 (Blåbärsstigen)	546 611	197 892	22 898	Kons pris index	1,00 %	1 979
PAF lån 2015 (Maskrosen)	900 000	660 000	90 000	Fast ränta	1,00 %	6 600
Nordea 2010 (Åkersvängen)	1 350 000	933 750	45 000	3 mån Euribor 0,85 %	0,85 %	7 937
Andelsbanken 2018 (Fastighetsrenoveringar)	320 000	286 666	26 667	3 mån Euribor 0,65 %	0,65 %	1 863
Andelsbanken 2019 (Invest. o refinansiering)	600 000	575 000	60 000	12 mån Euribor 0,58 %	0,58 %	3 335
Andelsbanken 2019 (betalning kreditlimit)	475 000	463 250	47 500	12 mån Euribor 0,58 %	0,58 %	2 687
Nytt lån 2020 (Invest. o refinansiering)	600 000		30 000		0,60 %	1 800
Övriga räntor						500
Totalt	6 673 611	3 988 024	387 136			38 131

Tabell 31. Beskrivning lånebeståndet planperioden

	Bokslut 31.12.2018	Budget 2019 31.12.2019	Budget 2020 31.12.2020	Plan 2021 31.12.2021	Plan 2022 31.12.2022
FRÄMMANDE KAPITAL EXKL. ÖVRIGA SKULDER					
I. Långfristigt					
Lån försäkringsanstalter	83 550	55 700	27 850	0	0
Lån offentliga samfund	1 645 809	1 556 284	1 345 570	1 195 451	1 045 332
Lån övriga kreditgivare	1 220 416	1 803 333	2 410 332	3 952 731	4 098 968
Långfristigt	2 949 775	3 415 317	3 783 752	5 148 182	5 144 300
II. Kortfristigt (amorteringar)					
Lån försäkringsanstalter	27 850	27 850	27 850	27 850	0
Lån offentliga samfund	150 209	149 911	150 119	150 119	150 119
Lån övriga kreditgivare	291 143	333 333	239 167	448 763	518 763
Kortfristigt	469 202	511 095	417 136	626 732	668 882
SUMMA LÅNEBESTÅND	3 418 977	3 926 412	4 200 888	5 774 914	5 813 182

Utnyttjad kreditlimit under 2018 (cirka 219 476 euro) beräknas återbetalad under 2019.

5.4 Investeringsdel

Investeringsdelen för planperiod 2021 till 2022 omfattar grundförbättring av fastigheter enligt plan, nyinvesteringar samt projektering och utveckling. Därutöver finns i investeringsdelen en förberedelse för ett nytt gruppboende i Mariehamn. Gemensamma möbelinköp planeras för verksamheten under perioden 2020-2022.

Tabell 32. Översikt Investeringsbehov

<u>Investeringsbehov 2020</u>			Beräknad Investeringsutgift
Förvaltningen	Ekonomisystem och systemanp.	10 000	
	Inköp datorer	10 000	20 000
Enheter	Gemensamma möbelinköp	30 000	30 000
Åkersvängen	Renovering av kök	40 000	
	Utbyggnad parkering	20 000	60 000
Tistelgränd	Takrenovering	60 000	60 000
Hildas Hus	Insides renovering	20 000	
	Bubbelkar	10 000	30 000
Blåbärsstigen	Staket	10 000	
	Dränering mark runt hus	30 000	
	Renovering badrum	22 000	
	Målning av tak	35 000	97 000
Svedgränd	Total projektering av nybyggnation	120 700	120 700
Maskrosen	Markiser och innertak	11 000	11 000
Styrelsens dispositions rätt		50 000	50 000
			478 700

Investeringsbehov 2021

Tistelgränd	Renovering insida och badrum	50 000
Åkersvängen lilla	Renovering insida och badrum	50 000
Blåbärstigen	målning fasad och carport	25 000
Blåbärstigen	Renovering av badrum	22 000
Svedgränd	Nybyggnation	1 704 040
Enheter	Gemensamma möbelinköp	20 000

---

1 871 040

Investeringsbehov 2022

Fastighet	Genomgång ventilation	20 000
Smedjegränd	Renovering insida och badrum	50 000
Hildas Hus	Badrum	30 000
Blåbärsstigen	Renovering av badrum	22 000
Blåbärsstigen	Markarbete och gård	55 000
Enheter	Gemensamma möbelinköp	10 000
Svedgränd	Inredning och möbler	50 000

---

237 000

6. Planperiod 2020-2022

För år 2020 och 2021, med hänvisning till LL om en kommunalt samordnad socialtjänst (2016:2) 1 § och LL om ändring av 3 § landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst (2017:74) uppges enbart siffror gällande Ålands omsorgsförbund k.f.:s nuvarande verksamhetsform såsom enskild resultatenheter i en ny förbundsform.

6.1 Översikt

Tabell 33. Översikt

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Jmf 17-18	Plan 2021	Plan 2022
Omsorgsbyråverksamhet						
Kostnad	61 631	65 111	53 719	-17,5 %	54 525	55 343
Besök	253	397	397	0,0 %	400	400
Enhetspris	243,60	164,01	135,31	-17,5 %	136,31	138,36
Daglig verksamhet						
Kostnad	2 577 272	2 616 014	2 697 876	3,1 %	2 724 855	2 752 103
Dagar	17 710	20 516	20 895	1,8 %	20 895	20 895
Medelpris	145,53	127,51	129,12	1,3 %	130,41	131,71
Gruppboende						
Kostnad	6 589 198	6 606 001	6 626 465	0,3 %	6 692 730	6 759 657
Dygn	27 782	28 105	28 548	1,6 %	28 548	28 548
Medelpris	237,18	235,05	232,12	-1,2 %	234,44	236,78
Korttidsboende						
Kostnad	351 125	300 670	409 922	36,3 %	414 022	418 162
Dygn	628	677	1 220	80,2 %	1 220	1 220
Enhetspris	559,12	444,12	336,00	-24,3 %	339,36	342,76
Boendestöd						
Kostnad	174 134	198 339	224 365	13,1 %	226 609	228 875
Besök	3 916	4 001	4 174	4,3 %	4 175	4 175
Enhetspris	44,47	49,57	53,75	8,4 %	54,28	54,82
Specialfritidshem						
Kostnad	193 976	203 766	205 256	0,7 %	0	0
Månad	174,0	168	204	21,4 %	0	0
Enhetspris	1 114,80	1 212,89	1 006,15	-17,0 %	0,00	0,00
Förmedlade tjänster						
Kostnad	1 078 489	800 365	730 654	-8,7 %	741 614	752 738

Införandet av KST är inte medräknade i verksamhetsplanen för 2021 och 2022.

Specialfritidshem beräknas att övergå till bildningsväsendets ansvar första januari 2021.

6.2 Resultaträkning och finansieringsanalys

Tabell 34. Resultaträkning planperioden 2020 – 2022

Resultaträkning planperioden

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetsintäkter	11 551 998	11 310 366	11 502 540	11 381 599	11 505 917
Verksamhetskostnader	-11 330 542	-11 044 682	-11 227 499	-11 075 157	-11 158 469
Verksamhetsbidrag	221 456	265 685	275 041	306 442	347 447
Ränteintäkter	6	0	0	0	0
Räntekostnader	-32 160	-35 100	-37 631	-42 663	-47 081
Övriga finansiella kostnader	-2 098	0	-500	-500	-500
Årsbidrag	187 204	230 585	236 910	263 279	299 866
Avskrivningar enligt plan	-197 065	-239 585	-245 910	-272 279	-308 866
Räkenskapsperiodens resultat	-9 861	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Minskning i avskrivningsdifferens	9 861	9 000	9 000	9 000	9 000
Minskning av reserv		0	0	0	0
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0	0	0

I ovan ingår ej beslutad tilläggsbudget om 29 443 euro för 2019

Tabell 35. Finansieringsanalys planperiod 2020 – 2022

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kassaflödet i verksamheten					
Årsbidrag	187 204	230 585	236 910	263 279	299 866
Investeringar	-42 675,00	-475 000	-478 700	-1 871 040	-237 000
Överlåtelseinkomster av bestående aktiva					
Verksamhetens och investeringarnas Kassaf	144 529	-244 415	-241 790	-1 607 761	62 866
Ökning av långfristiga lån	581 282	113 333	540 000	1 886 364	630 000
Minskning av långfristiga lån	-180 767	-177 761	-387 136	-521 934	-661 732
Förändring av kortfristiga lån	-41 805	348 333	60 000	209 596	70 000
Förändringar i lånebeståndet	358 710	283 905	212 864	1 574 026	38 268
Förändringar av fordringar	-359 584	0	0	0	0
Förändringar av räntefria skulder	-196 427	0	0	0	0
Övriga förändringar av likviditeten	-556 011	0	0	0	0
Kassaflödet för finansierings del	-197 301	283 905	212 864	1 574 026	38 268
Förändring av likvida medel	-52 772	39 490	-28 926	-33 735	101 134

Fordringar och övriga skulder förväntas vara oförändrade under perioden 2020-2022.